

GIỚI THIỆU SÁCH

Kể chuyện
Biển đảo

LÊ VĂN CHƯƠNG

Kể chuyện HOÀNG SA

GIỚI THIỆU SÁCH

Quyển sách gồm 5 phần: *Cội nguồn Hoàng Sa* (phần 1), *Thế hệ cha ông hy sinh ở Hoàng Sa* (phần 2), *Đêm gác Hoàng Sa* (phần 3), *Đảo Hoàng Sa nhô lên từ mặt biển* (phần 4), *Kể chuyện sản vật ở Hoàng Sa* (phần 5).

Mong rằng quyển sách sẽ góp phần trang bị thêm những kiến thức cần biết về Biển Đông trong chương trình học tập của học sinh. Đây cũng là tập tài liệu hay, quý giá để các thầy cô, anh chị phụ trách Đội dùng trong các buổi sinh hoạt chủ đề về biển đảo Việt Nam, giúp học sinh thêm yêu mến biển đảo quê hương, nuôi dưỡng những ước mơ đẹp cùng chung sức xây dựng, bảo vệ chủ quyền Biển Đông như lời Trạng Trình Nguyễn Bình Khiêm đã dặn từ hơn năm thế kỷ trước:

“Biển Đông vạn dặm giăng tay giữ,
Đất Việt muôn năm vững trị bình.”

Trân trọng giới thiệu với các em.

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

GIỚI THIỆU SÁCH

LỜI GIỚI THIỆU

Nhà báo Lê Văn Chương quê quán Quảng Ngãi – quê hương Hải đội Hoàng Sa – qua quá trình công tác đã tiếp xúc, ghi chép phản ánh cuộc sống mưu sinh của ngư dân Quảng Ngãi trên vùng biển Hoàng Sa, Trường Sa. Tác giả đã có những chuyến đi thực tế cùng ngư dân để ghi chép kỹ lưỡng, đưa người đọc tiếp cận thật gần vào những hòn đảo, bãi đá ngầm, dải cát ở Hoàng Sa, nơi mà các thế hệ cha ông đã từng đổ bao máu xương để giữ gìn. Bên cạnh đó, tác giả còn dựa trên sự hiểu biết của mình để phóng tác một số nhân vật có thật với chiếc mũ quả bầu khô, bữa ăn bánh ít khô... trên sóng nước Hoàng Sa.

Tác giả Lê Văn Chương đã cùng Nhà xuất bản Trẻ thực hiện bộ sách *Như cây phong ba trên đảo Hoàng Sa: Trên quê hương hải đội Hoàng Sa* (tập 1), *Những ngư dân Hoàng Sa kiên cường* (tập 2), *Đừng bỏ chạy khi thấy tàu hải giám* (tập 3). Bộ sách đã được đông đảo bạn đọc đón nhận và được nhiều bài báo giới thiệu.

Với mục đích giúp học sinh tìm hiểu về biển đảo nước ta, tác giả Lê Văn Chương cùng Nhà xuất bản Trẻ thực hiện quyển sách *Kể chuyện Hoàng Sa*. Đây là những câu chuyện ngắn gọn, giàu thông tin, với lối hành văn dễ hiểu, phù hợp với học sinh và bạn đọc nhỏ tuổi.

GIỚI THIỆU SÁCH

Phần ba

ĐÊM GÁC HOÀNG SA	67
▶ Đảo xa nhớ quê nhà	68
▶ Thuyền máy tiến về phía đảo.....	73
▶ Ngắm hoàng hôn từ tàu Cảnh sát biển.....	77

Phần bốn

ĐÀO HOÀNG SA NHÔ LÊN TỪ MẶT BIỂN.....	83
▶ Leo trự tìm đảo cuối chân trời	84
▶ Đứng nóc ca bin tìm đảo	92
▶ Món ăn sập cửa, tắt đèn.....	98
▶ Quen mặt với bão đông.....	103
▶ Vườn rau ở đường chân trời	107
▶ Đà Nẵng dạy về Hoàng Sa	110
▶ Em tập làm Yết Kiêu	116
▶ Con gái thuyền trưởng.....	121

Phần năm

KỂ CHUYỆN SẢN VẬT Ở HOÀNG SA	127
▶ Sản vật lạ ở Hoàng Sa.....	128
▶ Hải sâm phun nước.....	133
▶ Rùa thò phi... phò dọa người	137
▶ Xiu đơ vì cá mặt quỷ quất đuôi.....	141
▶ Cá nóc gai (cá nhím xù gai) nhưng không chết ai.....	145
▶ Thiên đường cá chuồn bay.....	149
▶ Cá kiếm múa gươm	153

GIỚI THIỆU SÁCH

MỤC LỤC

Lời giới thiệu..... 6

Lời mở đầu..... 8

Phần một

CỘI NGUỒN HOÀNG SA 11

- ▶ Đảo hoa trên biển.....12
- ▶ Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa.....16
- ▶ Tờ Lệnh Hoàng Sa 20
- ▶ Tết xong nhận lệnh Vua dong thuyền buồm đi đảo..... 24
- ▶ Lo thuyền để đi Cát Vàng..... 29
- ▶ Lính Hoàng Sa ở đảo nào?..... 34
- ▶ Đu ghánh ra đảo 38

Phần hai

THỂ HỆ CHA ÔNG HY SINH Ở HOÀNG SA 43

- ▶ Thay thân xác bằng tượng đất sét..... 44
- ▶ Vua ban sắc phong cho Hùng binh Hoàng Sa 50
- ▶ Cô bé học trò và người cha đầu bạc..... 54
- ▶ Cha con ở Hoàng Sa..... 58
- ▶ Ra Hoàng Sa thắp hương cho cha..... 62

GIỚI THIỆU SÁCH

LỜI MỞ ĐẦU

Xin chào các em. Hôm nay chú sẽ kể cho các em nghe câu chuyện về quần đảo Hoàng Sa của Việt Nam chúng ta nhé.

Nếu các em vào Google và gõ cụm từ “quần đảo Hoàng Sa” thì lập tức sẽ nhận được một bản đồ với vô số những hòn đảo. Ồ, thật là thú vị khi có đến 37 hòn đảo và bãi ngầm nằm rải rác trên vùng biển rộng khoảng 30.000 km vuông.

Quần đảo Hoàng Sa có tên tiếng Anh là Paracels và ngày xưa gọi là Cát Vàng, dịch nghĩa ra thành tên gọi hiện nay là Hoàng Sa.

Vậy đi đường nào để ra Hoàng Sa gần nhất? Các em không lo, bây giờ trên các tàu đánh cá đã lắp thiết bị định vị vệ tinh, nên cứ nhấn nút thì sẽ có mũi tên nằm song song với mũi con tàu và thuyền trưởng cứ theo mũi tên đó mà đi.

Còn trước năm 1997, khi phần lớn tàu đánh cá chưa có thiết bị dẫn đường thì ngư dân chạy tới đảo Lý Sơn của tỉnh Quảng Ngãi, sau đó bắt đầu đi theo chiều kim la bàn 90 độ về hướng Đông và đến ngày thứ hai thì sẽ gặp được đảo.

GIỚI THIỆU SÁCH

Hải sâm phun nước

Xi... xì... xì! Con hải sâm được các ngư dân kéo lên sàn tàu, bề ngoài trông nó xấu xí và còn tệ hơn cả miếng bao tử heo nữa đấy. Nhưng đây là sản vật có giá đắt đỏ nhất trên đại dương.

Ở dưới đáy biển hải sâm di chuyển chậm chạp trên nền cát như một loài sâu trong thế giới sinh vật giữa đại dương. Mà bề ngoài giống như con sâu thì nó sẽ ít bị các loại cá ăn thịt khác để mắt tới. Hình dạng xấu xí luôn cứu nó khỏi những con cá hàng ngày đi kiếm mồi.

Khi hải sâm kéo lên khỏi mặt nước đổ ra sàn, nó nằm bất động một lát. Nhưng rồi kìa, hải sâm bắt đầu phun nước. Nó to như bắp chân, làn da căng tròn kia hóa ra lại chứa đầy nước biển. Khi ngư dân kéo lên sàn tàu thì chú hải sâm đui sức, bắt đầu phun tia nước thật dài và thật lâu. Sau đó nó xếp dần xuống như ruột cái túi, dài khoảng 2 gang tay.

GIỚI THIỆU SÁCH

Cá ngừ to ngang với ngư dân. Ảnh: Lê Văn Chương

GIỚI THIỆU SÁCH

Thuyền chở hình tượng người lính Hoàng Sa để thả ra biển khơi. Ảnh: Lê Văn Chương

GIỚI THIỆU SÁCH

Rước linh vị các bậc tiền nhân về làm Lễ Khao lễ thể linh Hoàng Sa.
Ảnh: Lê Văn Chương

GIỚI THIỆU SÁCH

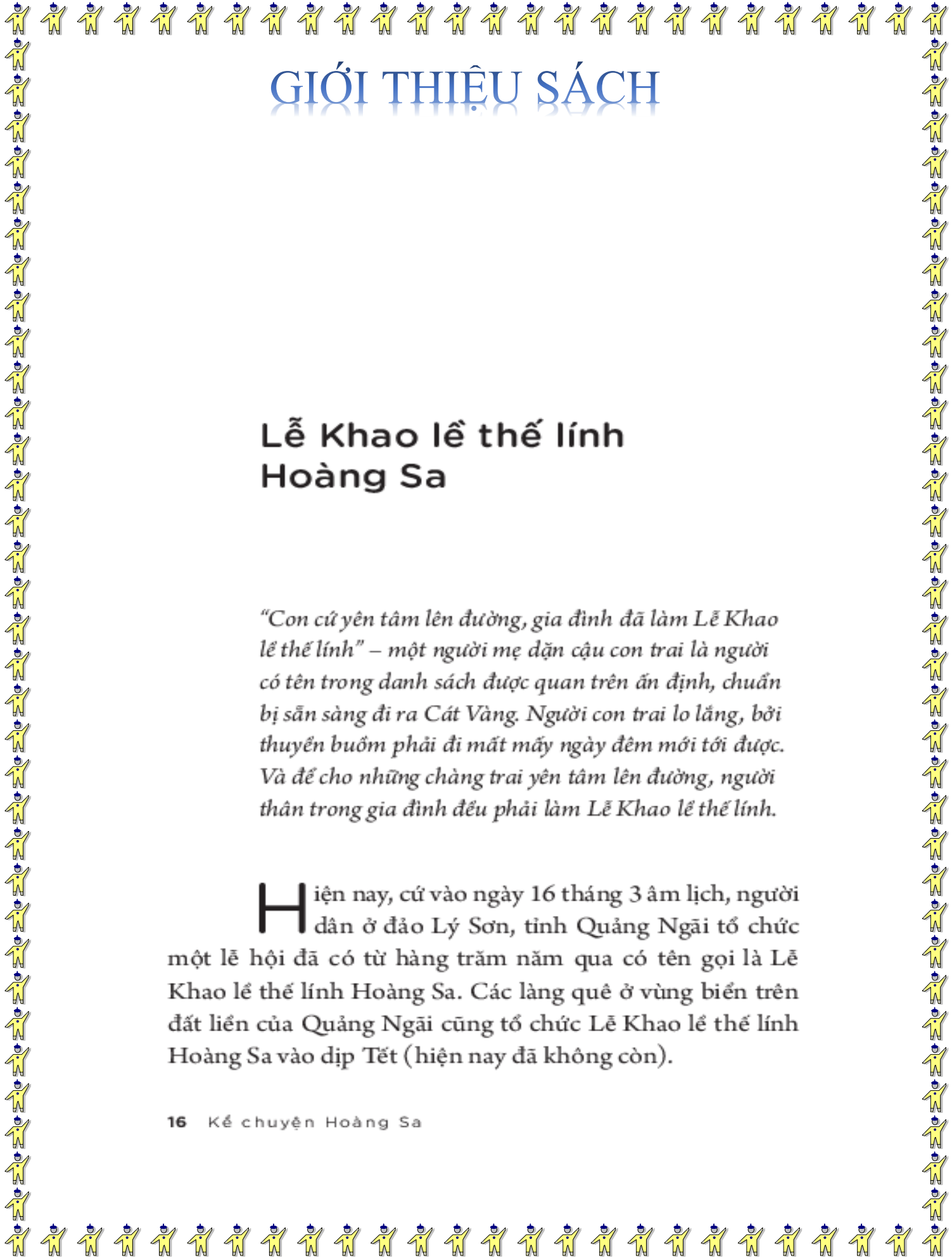
Do những chuyến đi bằng thuyền buồm ra tới đảo phải mất tới ba ngày ba đêm, nên những người lính và dân binh xác định đây là nhiệm vụ rất nguy hiểm. Để có niềm an ủi đối với người đi, chính quyền thời đó đã tổ chức một nghi lễ thay cho lời chúc lên đường may mắn. Buổi lễ này có tên gọi rất lạ: Lễ Khao lễ thế lính Hoàng Sa.

Những đứa trẻ trong làng bắt đầu ngồi xem mọi người nặn những chú lính bằng đất hoặc cắt bằng giấy, đặt lên chiếc thuyền bè nhỏ. Trẻ con thì chưa hiểu gì, chỉ in đậm trong kí ức hình ảnh người lớn thả những chiếc thuyền nhỏ xíu chờ theo hình tượng người ra khơi trước khi lính Hoàng Sa đi nhận nhiệm vụ.

“Ồ! Tại sao lại phải cúng những đồ vật do chính mình tạo ra? Vì người lớn vừa cúng vừa nói rằng, những con người được nặn ra sẽ gánh thay mọi rủi ro cho người thật, mọi người cứ lên đường và không nên quá lo lắng mà trái lệnh của nhà vua.”

Vì sao hiện nay, cứ vào dịp tháng 3 âm lịch hàng năm, Lễ Khao lễ thế lính Hoàng Sa vẫn còn được tổ chức tại đảo Lý Sơn, trong khi đất nước đã không còn vua, không còn quy định mỗi năm phải chèo thuyền ra tận Hoàng Sa?

Bà con ngư dân vẫn duy trì lễ tục này, mục đích là nhằm tưởng nhớ lại những người anh hùng đã ra đi giữ đảo Hoàng Sa, trong đó có biết bao nhiêu người không trở về, hy sinh trên biển. Lễ Khao lễ thế lính Hoàng Sa hiện nay chủ yếu mang ý nghĩa là tế lính, có nghĩa là tưởng nhớ lại những con người anh hùng và cả làng năm nào cũng cúng tế họ.

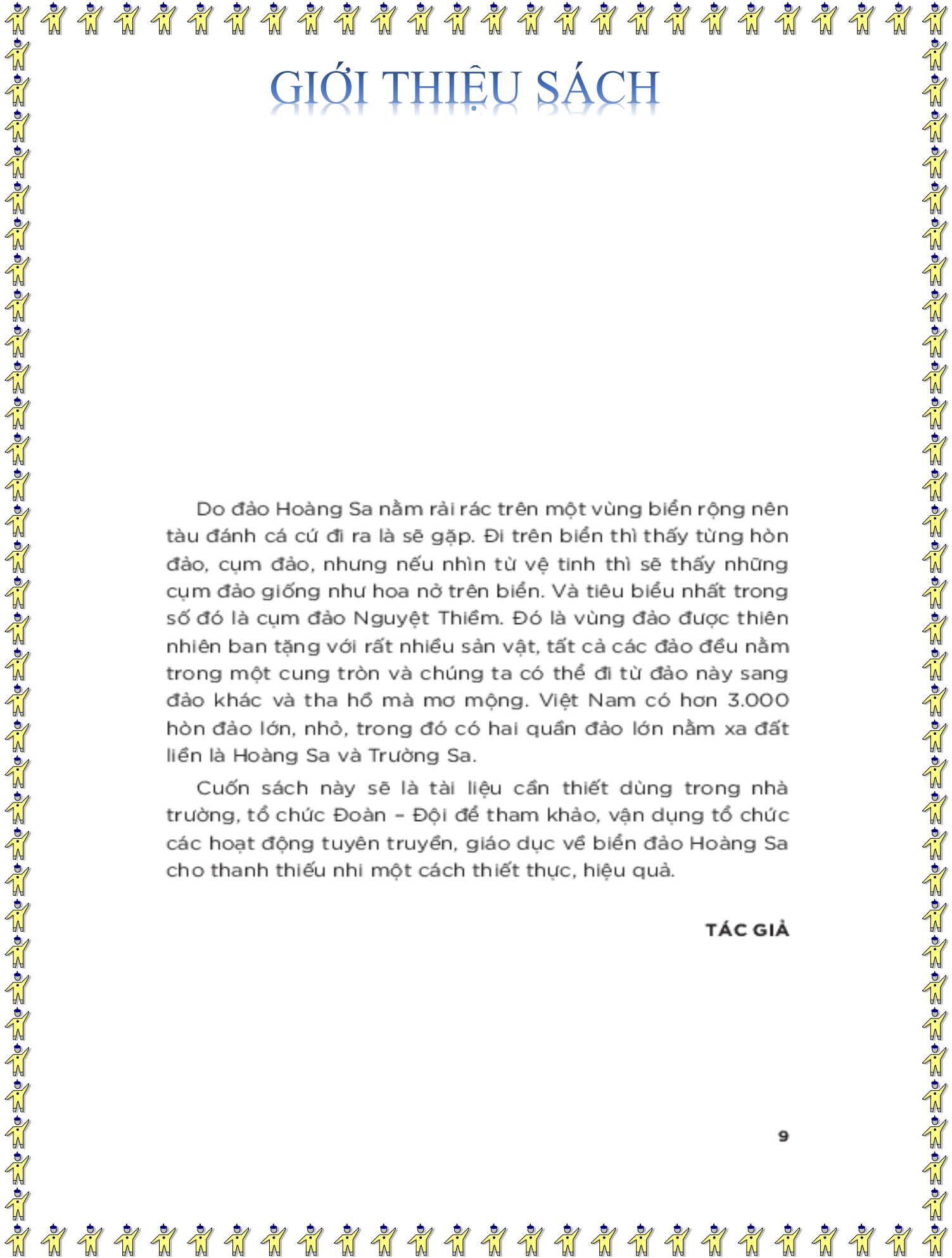

GIỚI THIỆU SÁCH

Lễ Khao lễ thể lính Hoàng Sa

“Con cứ yên tâm lên đường, gia đình đã làm Lễ Khao lễ thể lính” – một người mẹ dặn cậu con trai là người có tên trong danh sách được quan trên ấn định, chuẩn bị sẵn sàng đi ra Cát Vàng. Người con trai lo lắng, bởi thuyền buồm phải đi mất mấy ngày đêm mới tới được. Và để cho những chàng trai yên tâm lên đường, người thân trong gia đình đều phải làm Lễ Khao lễ thể lính.

Hiện nay, cứ vào ngày 16 tháng 3 âm lịch, người dân ở đảo Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi tổ chức một lễ hội đã có từ hàng trăm năm qua có tên gọi là Lễ Khao lễ thể lính Hoàng Sa. Các làng quê ở vùng biển trên đất liền của Quảng Ngãi cũng tổ chức Lễ Khao lễ thể lính Hoàng Sa vào dịp Tết (hiện nay đã không còn).

GIỚI THIỆU SÁCH

Do đảo Hoàng Sa nằm rải rác trên một vùng biển rộng nên tàu đánh cá cứ đi ra là sẽ gặp. Đi trên biển thì thấy từng hòn đảo, cụm đảo, nhưng nếu nhìn từ vệ tinh thì sẽ thấy những cụm đảo giống như hoa nở trên biển. Và tiêu biểu nhất trong số đó là cụm đảo Nguyệt Thiềm. Đó là vùng đảo được thiên nhiên ban tặng với rất nhiều sản vật, tất cả các đảo đều nằm trong một cung tròn và chúng ta có thể đi từ đảo này sang đảo khác và tha hồ mà mơ mộng. Việt Nam có hơn 3.000 hòn đảo lớn, nhỏ, trong đó có hai quần đảo lớn nằm xa đất liền là Hoàng Sa và Trường Sa.

Cuốn sách này sẽ là tài liệu cần thiết dùng trong nhà trường, tổ chức Đoàn - Đội để tham khảo, vận dụng tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giáo dục về biển đảo Hoàng Sa cho thanh thiếu nhi một cách thiết thực, hiệu quả.

TÁC GIẢ

GIỚI THIỆU SÁCH

Với mục đích giúp học sinh tìm hiểu về biển đảo nước ta, tác giả Lê Văn Chương cùng Nhà xuất bản Trẻ thực hiện quyển sách *Kể chuyện Hoàng Sa*. Đây là những câu chuyện ngắn gọn, giàu thông tin, với lối hành văn dễ hiểu, phù hợp với học sinh và bạn đọc nhỏ tuổi. Quyển sách gồm 5 phần: Cội nguồn Hoàng Sa (phần 1), Thế hệ cha ông hy sinh ở Hoàng Sa (phần 2), Đêm gác Hoàng Sa (phần 3), Đảo Hoàng Sa nhô lên từ mặt biển (phần 4), Kể chuyện sản vật ở Hoàng Sa (phần 5).

Mong rằng quyển sách sẽ góp phần trang bị thêm những kiến thức cần biết về Biển Đông trong chương trình học tập của học sinh. Đây cũng là tập tài liệu hay, quý giá để các thầy cô, anh chị phụ trách Đội dùng trong các sinh hoạt chủ đề về biển đảo Việt Nam, giúp học sinh thêm yêu mến biển đảo quê hương, nuôi dưỡng những ước mơ đẹp cùng chung sức xây dựng, bảo vệ chủ quyền Biển Đông như lời nhà giáo đã dặn từ hơn năm thế kỷ trước:

**"Biển Đông vạn dặm dang tay giữ
Đất Việt muôn năm vững trị bình."**

Nguyễn Bình Khiêm

CÀO TEM, QUÉT MÃ, TÍCH ĐIỂM

